

De tienden

door: J. van der Bijl

1

Genesis 14:18-20. Eerste keer in de bijbel. Abraham gaf aan Melchizedek van alles de tienden. Waarom? Hoe kwam hij op dit idee? Heeft hij het méér gedaan? Moest dit regel worden voor zijn nageslacht? Is dit een voorbeeld voor ons? We lezen niets van een goddelijke opdracht hiertoe en evenmin iets van een vaste instelling. Er is verband tussen priesterschap en tienden. Bij de vermelding van dit feit in Hebr. 7:1-10 geen gebod voor ons.

2

Genesis 28:22. Jacob belooft God stipt de tienden te zullen geven. Ook hier vrijwillig en persoonlijk.

3

Leviticus 27:30-33. Hier is het geven van tienden wet voor Israël. De Here God, de Eigenaar van alles, zegt dat het tiende van gewas en vee van Hem is. Mogelijkheid tot lossen. Niet verruilen. Het is de Here heilig.

4

Numeri 18:21-32. God geeft Zijn deel als erfdeel aan de Levieten.

- a. zij hadden zelf geen erfdeel;
- b. vergoeding voor dienst in het heiligdom. Waren zij slecht af? De Levieten gaven een tiende van de tienden aan Aäron voor de priesters. Het beste er van!

5

Deuteronomium 12:6-11-17. De plaats waar de tienden gebracht moesten worden. De plaats die God verkiezen zou, het heiligdom, waar ook de offers gebracht werden. Waar is in het Nieuwe Testament verband tussen geestelijke en stoffelijke offeranden?

6

Deuteronomium 14:22-29. Het verdienen moest stipt gebeuren. Het mocht in geld omgezet worden. Resultaat: een vreugdemaaltijd voor het aangezicht van de Here van Levieten en Israëlieten, etend van de tienden (zie ook 12:7-17-18). Geven is een vreugdevolle zaak! Het is zaliger dan...

Maar ook: opdat gij God uw leven lang leert vrezen (14:23). In vs 28-29 iets nieuws: de drie-jaarlijkse tienden. Die werden niet in het heiligdom gebracht, maar in de poorten. Ze waren bestemd voor Leviet, vreemdeling, wees en weduwe. De gewone tienden zijn te vergelijken met onze offers van... de drie-jaarlijkse met...

7

Deuteronomium 26:12-15. Bij het geven van de armentienden in het 3e jaar moest ook iets gezegd worden. In het eerste deel van dit hoofdstuk bij de mand met eerstelingen vinden we een verklaring met de nadruk op de verlossing. Bij deze tiende ligt de nadruk op de zegen. Merkwaardig woord: Ik heb het heilige uit het huis weggedaan. Vergelijk met 1 Korinthe 16:2.

Dit waren alle teksten over tienden in de wet van Mozes. (Tussen haakjes: 1 Samuel 8:15 en 17 spreken over tienden, maar die de koning zou vorderen. Dit is dus heel iets anders).

8

Verder lezen we:

2 Kronieken 31:5-6-12. In de tijd van opwekking onder Hizkia wordt het overvloedig geven van de tienden vermeld. Harten vol liefde en ijver voor de Heer en zijn dienst zijn bereid ook stoffelijke dingen Hem toe te wijden. De opbrengst van de collecten weerspiegelt wel enigszins het geestelijk peil van een gemeente.

9

Nehemia 10:37-38. Na de ballingschap ook herstel van de tienden.

Nehemia 12:44. Tienden geven uitdrukking aan blijdschap over priesterdienst.

Nehemia 13:5-10-12. Al weer verval! Leviëten naar hun akkers, uit armoede. In het vertrek v d tienden zat de vijand Tobia. Maar herstel : Tobia er uit, de tienden er in!

Hoe blijft waakzaamheid geboden! Wat verslappen we gauw !

In de historische boeken is dus weinig sprake van de tienden. Het is te vrezen dat, zoals Israël alle geboden van God overtrad, ook het gebod van de tienden dikwijls veronachtzaamd werd.

10

In de profetische boeken wordt nog twee maal over tienden gesproken:

Amos 4:4. Snijdend scherp hekelt de profeet de afvallige eredienst van Israël, waarbij men ook nog wel tienden bracht, maar niet voor de Here God.

11

Maleachi 3:8-16. Een profeet van na de ballingschap Het hele volk beroofde God door de tienden achter te houden. Ook iets voor ons om over na te denken: we kunnen God beroven! Men redeneerde zo: het is een slechte tijd, we kunnen geen tiende geven. Maar het was andersom: omdat ze de tienden niet gaven, hield God de zegen in! Het is een kwestie van geloof. Beproof God en Hij opent vensters van de hemel.

12

Het Nieuwe Testament spreekt maar een paar maal over tienden:

- a. in de evangeliën: Matth. 23:23; Luk. 11:42; Luk. 18:12. Het gaat hier steeds over de manier waarop Farizeeërs de tienden brachten.
- b. Hebr. 7:1-10. Het feit dat Abraham tienden gaf aan Melchizedek bewijst hoe groot het priesterschap van Melchizedek was. Er wordt zelfs niet gezinspeeld op het geven van tienden door christenen.

Tienden staan in verband met het aards priesterschap. De Leviëten en priesters moesten er van leven. Dit alles hoort bij het wereldlijk heiligdom (Hebr. 9:1). *“Als het priesterschap verandert wordt, vindt er ook noodzakelijk verandering van wet plaats”* (Hebr. 7:12).

Onze Hogepriester is niet op aarde, maar hierboven aan Gods rechterhand. En op aarde is er niet een priester die optreedt voor een groep anderen, maar alle gelovigen zijn priesters. De wet van de tienden geldt niet meer voor ons, zoals wij ook van de hele wet zijn vrijgemaakt.

Mogen we hieruit de conclusie trekken dat het er niet toe doet hoeveel wij van onze inkomsten weggeven? Zou God nu in plaats van met 10% ook wel met 2 of 3% genoeg nemen? Wie zo denkt, heeft weinig begrepen van de ware christelijke positie, van de liefde die de vervulling van de wet is (Rom. 13:10).

Zonder enig bevel gaven de eerste christenen in Jeruzalem niet 10 % maar 100%! (Hand. 2 :45). Dat hoeft niet maar de liefde zal ons dringen niet zo weinig mogelijk maar zo veel mogelijk te geven. Dwang komt voort uit een wet, maar liefde geeft dankbaar en blij wat ze kan, en geniet daarin bijzonder de gemeenschap met God, de grote Gever (2 Kor. 9:7). Naar dat de gelovige welvaart heeft (1 Kor. 16:2), verwacht de Heer een milde gave van hem voor Zijn werk en voor de behoeftige heiligen. Waarom staat er : *“Vergeet de weldadigheid en mededeelzaamheid niet”* (Hebr. 3:16)? Omdat wij geneigd zijn om dit te vergeten, en dan haastig en willekeurig nog wat uit onze portemonnee vissen. Even zien of we nog wat overgehouden hebben.

“Vereer de Here met uw rijkdom en met de eerstelingen van al uw inkomsten” (Spr. 3:9). De Heer heeft eerst recht op zijn deel. Zouden we Hem durven beroven? Alles wat we hebben is van Hem. Nu mogen we Hem iets teruggeven! Het hart dat Hem liefheeft, zal Hem niet met zo weinig mogelijk afschepen, maar het zal doen wat het kan (Mark. 14:8), liefst meer dan de wet vroeg!